Јусуф Идрис:
ЈЕДНА ВРЛО ЕГИПАТСКА ПРИЧА
(*Репортер*, Бања Лука, 3.1.1999.)

То траје кратко – кад се непознат сретне с непознатим… Сваки од њих куне срећу на свој начин, па се прилагођава или прича своју причу, опет на свој начин…

Тако и тај доброћудни таксиста. Дебео, упоран, отац три студента, а уме добро да прича и прави вицеве.

Прича он овако:

Возим ја тако негде око Шератона, кад одједном, на једној раскрсници, угледам просјака без обе ноге како ми се испречио целим телом – или, да кажем, оним што му је остало од тела – и не да ми да прођем. Станем. Уједаред, то људско биће поскочи с оног места пред колима – али с неком страховитом снагом, оно – као какав мајмун или гмизавац – створи се крај сувозачких врата, брава шкљоцну, он склизну телом на седиште до мене и рече, сав задихан:

„Вози, мајсторе!“

„Како, бре, да возим“– велим му ја. „У реду, да ти дам коју пару, то може; али да те превозим од милостиње – ко је још то чуо!“

На то ће он:

„Мајсторе, треба да стигнем до Шубра ел Хајме или до Шубра ел Мизалата; муштерија сам, нисам просјак. Вози брже, молим те!“

Још ја мало оклевам, али он навалио као луд. А онда још извуче из џепа, онако напола, шаку пуну пара. И тако, што једно што друго, убеди ме да кренем. Пођем ја. Возим низ Корниш, поред Нила, а све погледам у муштерију. Одећа му дроњава, он сав прљав, још младић, али коса му проређена па изгледа десет година старији. Мени неки пундравац не да мира, па опет зауставим кола и велим му:

„О чему се овде ради? Не идем даље док ми све не испричаш!“

„Хоћеш кокаколу?“ – вели.

И позва једног што продаје по улици кокаколу. Плати му за две флашице десет куруша – онако, широке руке, те стадосмо пити. Онда ће он:

„Слушај ме, буразеру; ја сам ти просјак.“

‘То је бар јасно’ – мислим ја у себи.

А он настави:

„И хоћу да узмем лепо такси, овако, сам, да побегнем од оног полицајца.“

„Мислиш, од полиције за борбу против скитничења?“ – питам ја.

„Не. Него од саобраћајца.“

„Какве везе имаш ти са саобраћајцем кад си просјак?“

„Пословне везе“ – вели он.

Ја опет помислим у себи: ‘Какав ли посао може бити, јадо, између тебе и саобраћајног полицајца?’

Кадли ће он:

„Јакако! Пословне везе!“

И исприча ми причу. Ево како.

„Од оног дана кад сам изгубио ноге у саобраћајном удесу у метроу, Бог поче да ми помаже. Људи почеше сами да ми дају, чим ме виде како пужем по земљи. И тако, сваки дан накупим по педесет-шездесет куруша и кажем – божији благослов! Али ту онда почнем да схватам, видим – добио сам капитал. То

што сам изгубио обе ноге је капитал, и то још какав! Морам да га уложим! Онда почнем добро да бирам места и да упознајем нарав становника и пролазника у сваком крају Каира. Чудна је ствар да су они који ми се обично „сажале“ или тешка сиротиња, или трули богаташи. Они средњег стања, тако као ти – лепо се показало – ти се тешко смилују. Осим тога, из праксе сам закључио да ономе ко живи у Каиру самилост брзо пресуши због свега што стално виђа око себе; док ови што долазе, нови, њима су и срца – а богме и џепови – пуни, и пара и милосрђа! Тако сам, на крају, морао напипати и онај ћошак близу оног великог хотела где сам ушао у твоја кола. Место за посао – де лукс! На углу семафор. Кола се зауставе на црвено и ја очас обиграм путнике и возаче у колима која стоје док се не упали зелено светло и саобраћај опет јурне. Али онда сам приметио да сигнал не траје дуго. Нисам стизао да обиђем сва кола. Тако, једнога дана, одем до полицајца који стоји крај семафора и није ми требало више од две речи да се договорим с њим: он ће оставити црвено мало дуже, док ја обрадим сва кола, а кад му ја дам сигнал главом да је све у реду, онда отвара семафор.“

„Који си ти...!“ – кажем. А у себи се мислим: ‘Значи, то је разлог што онај семафор онолико држи црвено, можда и други семафори по граду!’ И чуј сад мене, упитам га:

„А ти, значи, део дајеш полицајцу?“

„Наравски! Педесет-шездесет куруша сваки дан!“

„Па колико теби остане?“

„Не дам му све… Остане ми две, три фунте… Можда мало више, петшест – у дане кад је густ саобраћај.“

„Добро, а данас? Што си бежао? Шта се десило?“

„Данас је празник, знаш оно ‘Срећан празник, најбоље жеље!’ и то. Посао је ишао као луд, па велим – да збришем пре но што дође полицајац да делим с њим.“

Ту таксиста настави:

Ја мало размислим о свему, па му кажем: „Добро, а шта ћеш сутра? Онај полицајац ће те сутра за гушу, паметњаковићу!“

Он ме погледа с дечачким осмехом, оним бистрим, подругљивим, египатским, па ће рећи:

„Ма јок! Сутра долази други полицајац, сутра правим нови уговор! Овоме је био последњи дан на том месту.“

Утом и стигосмо.

„Ту смо, мајсторе, стани!“

Таксиметар је показивао четрдесет три куруша. Даде ми педесетицу. Целих седам куруша бакшиша! И још ми рече:

„Ако хоћеш, дођи сваки дан на онај семафор око десет сати да ме возиш овамо; даћу ти сваки пут педесет куруша.“

(Из збирке *Ја сам господар закона егзистенције*)
С арапског превео Српко Лештарић